

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Paweł Lewandowski, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karol Kościński, tel. 22 42 10 327</p>	<p>Data sporządzenia 2016-03-06</p> <p>Źródło: Inicjatywa Własna</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność nowelizacji ustawy o opłatach abonamentowych wynika z praktycznej dysfunkcjonalności istniejących rozwiązań dotyczących opłat abonamentowych. Pomimo istniejącego obowiązku uiszczania opłat abonamentowych od posiadanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, jedynie niewielka część zobowiązanych (ok. 13% gospodarstw domowych i ok. 12% przedsiębiorców) uiszcza te opłaty. W efekcie działalność misyjna radiofonii publicznej finansowana jest w około 60-80% z abonamentu, zaś koszty misji TVP (w latach 2014-2015) – jedynie w ok. 30%. Nakłady na media publiczne w Polsce są na najniższym poziomie w całej Unii Europejskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W zakresie nowelizacji ustawy o opłatach abonamentowych proponuje się poprawienie poboru opłat abonamentowych przez włączenie dostawców usług telewizji płatnej do procesów rejestracji odbiorników oraz identyfikacji podmiotów obowiązanych do wnoszenia opłat abonamentowych. Dostawcy tych usług będą mogli odbierać od swoich klientów zgłoszenia rejestracyjne odbiorników oraz przekazywać te zgłoszenia operatorowi wyznaczonemu pobierającemu opłaty abonamentowe, czyli Poczcie Polskiej. Poczta Polska miałaby przy tym prawo do żądania informacji od dostawców usług telewizji płatnej co do poszczególnych klientów korzystających z tych usług. Dane osobowe zobowiązanych do uiszczania opłat byłyby odpowiednio zabezpieczone zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych. Wszystkie obowiązki nakładane na dostawców telewizji płatnej przewidziane w projektowanej nowelizacji ustawy o opłatach abonamentowych, jako generujące po stronie tych podmiotów koszty, będą odpłatne. Wysokość wynagrodzenia określi KRRiT w drodze rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W niemal wszystkich państwach europejskich działalność misyjna mediów publicznych finansowana jest z opłat pobieranych na ten cel od obywateli.

Niemcy

W nowym systemie, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2013, obowiązek płacenia spoczywa na każdym, kto jest właścicielem domu, mieszkania, zakładu pracy lub używanego nie tylko do celów prywatnych pojazdu, niezależnie od posiadania odbiornika radiowego lub telewizyjnego. W przypadku osób fizycznych, nie ma znaczenia, jak wiele osób zamieszkuje dany lokal bądź użytkuje dany pojazd. Nieistotne jest także jak wiele sprzętów elektronicznych znajduje się w lokalu bądź pojeździe. Natomiast w tzw. sferze służbowej, z uwagi na potrzebę zachowania równości w obciążeniu opłatą przedsiębiorstw i instytucji, wysokość opłaty obliczana jest z uwzględnieniem kilku parametrów. Nie zależy już od liczby odbiorników, ale m.in. od liczby oddziałów danego przedsiębiorstwa, liczby osób zatrudnionych, liczby samochodów będących w użytkowaniu przedsiębiorstw lub instytucji, liczby pokoi w hotelu, domkach letniskowych i pokoi gościnnych.

Francja

Od 2009 r. obowiązuje tzw. „kontrybucja na rzecz mediów publicznych”, która została powiązana z zamieszkiwaniem w lokalu wyposażonym w odbiornik telewizyjny lub w inne, podobne w funkcji, urządzenie odbiorcze. Osoby opłacają jedną należność audiowizualną bez względu na liczbę odbiorników, jak też bez względu na liczbę i rodzaj posiadanych lokali (mieszkanie, dom, domek letniskowy). Istotne jest natomiast, czy dana osoba jest płatnikiem podatku katastralnego (osoby zwolnione z tego podatku są też zwolnione z należności audiowizualnej) – jeżeli tak, raz w roku (na jesieni) dostają one jedno wspólne wezwanie do zapłaty składające z dwóch pozycji: podatku katastralnego i opłaty abonamentowej.

Wielka Brytania

BBC - nadawca publiczny w Wielkiej Brytanii w około 76% finansowany jest ze środków abonamentowych. Obowiązki płacenia abonamentu podlegają posiadacze odbiornika radiowego, telewizyjnego, magnetowidu, urządzeń do odbioru przekazu satelitarnego, komputera z kartą TV. Wysokość abonamentu ustalana jest przez Parlament. Za zbieranie abonamentu w świetle prawa (ustawa z 1990 roku) odpowiedzialna jest BBC. Jednak od początku swojego istnienia

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Ustawa nie generuje kosztów dla budżetu państwa, ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Ustawa przyczyni się do zwiększenia dochodów z opłat abonamentowych, które kierowane są na wyodrębniony rachunek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a następnie dzielone pomiędzy jednostki publicznej radiofonii i telewizji.</p> <p>Oszacowanie skutków finansowych projektowanych rozwiązań oparto na następującej kalkulacji, przy przyjęciu podanych niżej założeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej wynosi w Polsce 66,5%. Szacuje się zatem, że odpowiada to ok. 9,0 milionom gospodarstw z dostępem do telewizji płatnej. – Przyjęto, że w całej populacji odsetek uprawionych do zwolnień kształtuje się na takim samym poziomie jak wśród ogółu zarejestrowanych (47,2%) i jest taki sam w telewizji płatnej (tj. 4,3 mln gospodarstw zwolnionych). – Przyjęto, na podstawie odrębnych szacunków, że odsetek wnoszących opłaty wynosi 13,75% wszystkich gospodarstw (i jest taki sam w telewizji płatnej), co odpowiada ok. 1,2 mln gospodarstw posiadających telewizję kablową lub satelitarną, i już wnoszących opłaty. – Wszystkie gospodarstwa posiadające TV płatną podlegają stawce za abonament telewizyjny lub radiowo-telewizyjny (nie ma w tej grupie gospodarstw wyłącznie radiowych). – Założono kontynuację wnoszenia opłat przez klientów TV płatnej, którzy obecnie uiszczają opłaty, oraz docelową ściągalskość opłaty na poziomie 80% od nowo zarejestrowanych. – Powyższe założenia prowadzą do szacowanej liczby ok. 3,5 mln potencjalnych nowych płatników oraz 2,8 mln po uwzględnieniu 80%-owej ściągalskości. – Przyjęto, że struktura zniżek, z jakich będą korzystać nowi płatnicy (np. za rok z góry), będzie tożsama z sytuacją aktualną, gdzie połowa płatników wnosi opłaty za rok z góry. – Zastosowano poziom opłat z 2017 r. (niezmienny w stosunku do 2016 r.), tj. 272,4 zł. rocznie w braku korzystania ze zniżek i 245,15 zł. rocznie przy opłacie za rok z góry. <p>Przy powyższych założeniach, należne wpływy od klientów usług telewizji płatnej, wynosiłyby ok. 1,234 mld złotych (przy pełnej ściągalskości), z czego wnoszonych jest 321 mln zł. Ubytek wynosi 913 mln zł, zaś dodatkowe wpływy (przy ściągalskości od nowych płatników równej 80%) szacowane są na poziomie ok. 730 mln zł. Ta kwota stanowi szacowaną sumę (wartość dodaną) - skutek proponowanej regulacji. Z uwagi na wejście ustawy w życie w ciągu roku kalendarzowego, w pierwszym roku jej obowiązywania nie będzie możliwe uzyskanie całej szacowanej kwoty. Zakłada się, że dodatkowe wpływy z opłat abonamentowych w pierwszym roku obowiązywania ustawy nie przekroczą 365 mln zł.</p> <p>Wpływy te pomniejszyć należy o koszty abolicji i umorzenia postępowań egzekucyjnych wobec osób, które zarejestrowały odbiorniki, ale nie uiszczały opłat abonamentowych. Z uwagi na fakt, iż zaległości z tytułu nieuiszczania opłat abonamentowych przedawniają się po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek ich uiszczenia – obecnie możliwa jest egzekucja tych zaległości za lata 2012-2017. W poszczególnych z tych lat następująco kształtują się liczby osób, które zarejestrowały odbiorniki, a nie dopełniły obowiązku zapłaty oraz zaległości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2012 r. – 2 926,5 tys. (tj. 69% zarejestrowanych), zaległości brutto – 616 320 900 zł; - 2013r. – 2 880,6 tys. (tj. 71% zarejestrowanych), zaległości brutto – 655 510 200 zł; - 2014r. – 2 692,4 tys. (tj. 69% zarejestrowanych), zaległości brutto – 623 559 800 zł; - 2015 r – 2 490,5 tys. (tj. 66% zarejestrowanych), zaległości brutto - 642 549 000 zł; - 2016 r. -2 080,3 tys. (tj. 61% zarejestrowanych), zaległości brutto – 566 673 700 zł. <p>Zaległości za lata 2012-2016 wynoszą więc 3 104 613 660 zł. Należy zauważyć, że w ostatnich latach udaje się egzekwować ok. 20% zaległości. Zakładając podobny poziom skuteczności ewentualnej egzekucji wobec powyższych zaległości, możliwe do egzekucji byłoby około 620 922 700 zł. Po potrąceniu wynagrodzenia operatora wyznaczonego (6%), a także ewentualnego wynagrodzenia urzędu skarbowego prowadzącego postępowania egzekucyjne</p>

(5%) na rachunek KRRiT wpłynęłoby około 552 621 200 zł. Wprowadzenie abolicji dla osób zalegających z uiszczaniem obowiązku opłat abonamentowych doprowadzi więc do obniżenia wpływów z opłat abonamentowych o około 550 mln zł przez okres 5 lat. Można założyć, że operator wyznaczony egzekwowałby około 20% tej kwoty w każdym kolejnym roku kalendarzowym, należy pomniejszyć wpływy o 110 mln złotych w każdym z pierwszych 5 lat obowiązywania ustawy.

Projekt nie niesie dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa. Koszty wdrożenia nowych rozwiązań pokryte zostaną w ramach wynagrodzenia płatnego z opłat abonamentowych. Dodatkowe czynności KRRiT, związane ze stosowaniem kar w razie naruszeń obowiązków dostawców telewizji płatnej, poniesione zostaną z budżetu KRRiT. Należy przy tym zauważyć, że po umorzeniu około 200 tysięcy postępowań prowadzonych przez KRRiT na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych – środki, które KRRiT miał zaplanowane na prowadzenie tych postępowań będą mogły być przeznaczone na wykonywanie nowych obowiązków.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Obowiązki przekazywania informacji o abonentach telewizji płatnej Poczcie Polskiej						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Obowiązki przekazywania informacji o abonentach telewizji płatnej Poczcie Polskiej						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Ułatwienie rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, zwiększenie poziomu egzekwowania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz uiszczania opłat abonamentowych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Ustawa nakłada na operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe obowiązku stworzenia i prowadzenia systemu teleinformatycznego, za pomocą którego dostawcy usług telewizji płatnej będą przekazywali zgłoszenia rejestracyjne swoich klientów, a także dane osobowe w odpowiedzi na indywidualne wnioski operatora wyznaczonego. Koszty, jakie z tego tytułu będzie musiał ponieść operator wyznaczony są niemożliwe do ustalenia na tym etapie – są bowiem uzależnione od wymogów dla takiego systemu, określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji, które zostanie wydane na podstawie art. 5b ust. 9 nowelizowanej ustawy. Koszty stworzenia i prowadzenia tego systemu lub dostosowania systemu już wykorzystywane przez operatora zostaną jednak pokryte z wynagrodzenia, które przysługuje operatorowi wyznaczonemu na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych.

Ustawa nakłada także obowiązki na przedsiębiorców działających na rynku telewizji płatnej. W pierwszej kolejności dostawcy będą zobowiązani do przesłania klientom komunikatu, o którym mowa w art. 3 ust 1 ustawy zmieniającej. Przy założeniu, że koszt jednej przesyłki wynosi ok. 7 zł, a w Polsce jest około 9 mln abonentów telewizji płatnej, koszty w tym zakresie wyniosą ok. 63 mln złotych.

Dodatkowo dostawcy telewizji płatnej będą mieli obowiązek przekazywania danych swoich klientów, a także ich zgłoszeń rejestracyjnych do operatora wyznaczonego. Z uwagi na fakt, iż w tym celu zostanie im nieodpłatnie udostępniony system teleinformatyczny podstawowym kosztem tych dostawców będą koszty pracy, zatrudnionych w tym celu pracowników. Przy założeniu wypłacania tym pracownikom minimalnego wynagrodzenia (17,5 złotych/godzinę brutto) oraz założeniu, że w ciągu jednej godziny pracownik jest w stanie przekazać informacje o ok. 10 abonentach, należy założyć, że maksymalny koszt poniesiony przez wszystkich

dostawców w danym roku (pod warunkiem, że operator zwróciłby się z zapytaniem dotyczącym wszystkich klientów) wyniosłby ok. 15,75 mln złotych. Należy jednak zauważyć, że nie jest możliwe, aby operator wyznaczony zażądał danych wszystkich klientów – dane znaczącej większości z nich będzie posiadał w związku z przekazaniem ich „w pakiecie” po wejściu w życie ustawy. Szacując, że w każdym roku pojawia się ok. 60 tysięcy nowych abonentów telewizji płatnej – koszty te wyniosły ok. 100 tys. złotych.

Zdecydowanie mniejsze będą koszty wprowadzenia danych klientów do systemu teleinformatycznego prowadzonego przez operatora wyznaczonego na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy wprowadzającej. Należy ponownie podkreślić, że dane te będą przekazywane drogą elektroniczną do udostępnianego bezpłatnie systemu teleinformatycznego stworzonego przez operatora wyznaczonego. Konieczne będzie jedynie wygenerowanie części danych z posiadanych baz i przekazanie ich operatorowi wyznaczonemu.

Należy podkreślić, że wszelkie koszty zostaną zrekompensowane dostawcom telewizji płatnej. Można więc uznać, że wprowadzenie ustawy nie będzie wiązało się z koniecznością poniesienia przez nich kosztów. Co więcej dostawcy telewizji płatnej uzyskają rozsądny zysk w wysokości nieprzekraczającej 6-10% poniesionych kosztów.

Skutkiem ustawy będzie także uiszczanie opłat abonamentowych przez większą liczbę gospodarstw domowych. Z uwagi na fakt, iż ustawa nie nakłada żadnych nowych obowiązków podatkowych na rzecz gospodarstw domowych, a jedynie poprawia egzekucję już obowiązujących obowiązków – uzasadnione jest twierdzenie, że nie powoduje ona nowych obciążeń finansowych nakładanych na rzecz gospodarstw domowych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Dostawcy usług telewizji płatnej będą obowiązani do przekazywania danych dotyczących swoich klientów, a także przekazywania ich zgłoszeń rejestracyjnych operatorowi wyznaczonemu w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe. Będzie to wiązało się ze zwiększeniem liczby dokumentów oraz procedur, które musi wykonywać ta grupa przedsiębiorców. Obowiązki te będą wykonywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

- demografia
 mienie państwowe

- informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nie dotyczy

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie ustawy będzie oznaczać rozwiązanie problemów opisanych w punkcie 1.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu będzie mogła zostać dokonana po roku obowiązywania ustawy. Jej dokonanie będzie w oparciu o dane KRRiT dotyczące wysokości wpływów z opłat abonamentowych oraz sprawozdania KRRiT w zakresie oceny jakości misji publicznej świadczonej przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji.

Jeżeli wysokość wpływów przekroczyłaby szacunki, możliwe jest albo w ramach istniejących kompetencji KRRiT (art. 3 ust. 5 ustawy o opłatach abonamentowych) albo w ramach interwencji ustawowej, obniżenie wysokości opłat abonamentowych. Jest to jeden z długofalowych celów reformy zmierzającej do zwiększenia efektywności systemu opłat abonamentowych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.